

DES D'ALCANAR...

“Nova normalitat” i noves oportunitats territorials per a les Terres de l'Ebre

Començo a escriure aquestes ratlles dient-me a mi mateix que poc que m'agrada aquest nou concepte de "nova normalitat". Una normalitat ara dita nova que ha capgirat determinats hàbits certament del nostre passat més immediat, i que a més ens ha de fer reflexionar sobre la quotidianitat en què portàvem els nostres ritmes diaris, quins eren els nostres valors socials, en definitiva on posàvem l'accent de les coses. Sense dubte setmanes i setmanes de confinament obligat, d'una mobilitat i d'una lliure circulació limitada fins a l'expectació i la constatació que malgrat pensar-nos que som la societat més avançada de la història en molts terrenys -que sense dubte és així- això ens feia immune a gairebé tot mercès a l'avanç tècnic, científic i social. I amb tot hem vist com un virus ha fet desdibuixar completament tantes fortaleses que ens pensàvem que posseïem. Veurem amb el temps fins a quin punt ens ha canviat i aquesta "nova normalitat", fins a on esdevé normalitat nova en termes de present i de futur, però el que és innegable és que alguns canvis han vingut per quedar-se, i amb ells noves oportunitats en molts ordres.

Avui és evident que el virus no ha marxat, que els rebrotos hi són i continuaran essent-hi, si escoltem el que

ens diu la comunitat científica. Per tant, l'estiu, la tardor i l'hivern són una amenaça constant i per això tota prudència sempre serà poca. Així mateix, d'aquest temps cal fer consins explícitament com cal agrair al nostre sistema sanitari el seu paper, i amb ell tots els serveis de prevenció i emergències que han tingut un paper cabdal en aquesta gestió sobre la pandèmia. Ens hem de sentir orgullosos del sistema mèdic d'aquest país, però això ha d'anar més enllà d'aplaudir als vespres des dels balcons, i ens ha de portar a vertebrar encara un sistema sanitari que sempre ha estat capdavanter, però que per continuar-ho essent necessita planificació, estratègia i recursos a curt, mitjà i llarg termini. Però aquest exemple del sistema sanitari serveix també perquè obrim més els ulls encara del necessari que esdevé per a la nostra societat disposar d'uns serveis públics i unes infraestructures en tots els àmbits de la màxima excel·lència possible. I això és bo tenir-ho present sobretot quan es parli d'inversions i de despesa pública necessària o sumptuària d'ara en endavant.

Aquesta crisi ha estat negativa en molts aspectes, però de forma ben especial en l'àmbit sanitari, econòmic i social. Malgrat això ha fet aflorar qüestions rellevants que feia molts

anys que estaven a l'agenda, però que la "vella normalitat" els anava entreposant sine die o allargant innecessàriament. D'entre aquests m'agradaria destacar-ne especialment un, el relatiu al sempre debat territorial i la igualtat d'oportunitats entre territoris com a factor d'equilibri i de vertebració territorial i nacional. Efectivament el debat territorial ha estat com mai sobre la taula. Hem parlat de les diferències entre la vida a les ciutats i als pobles. De les regions i els límits provincials (debat tan llarg que es fa pesat i tot). De la tecnologia i el treball en remot. Del despoblament i de com ara s'esdevenen noves oportunitats de retornar a viure als entorns menys metropolitans. I aquests en el fons no són debats menors. És més, aquí hi ha una part rellevant del gran debat territorial de la Catalunya del segle XXI. Perquè en ell s'hi posa sobre la taula també el model de la mobilitat, de l'accés a l'habitatge, el model social, energètic i ambiental, entre molts altres.

Certament, malgrat que alguns fa temps i temps que en parlem -de fet n'hem omplert manta pàgines en aquest mateix Setmanari- ara s'ha posat més de manifest més que mai que viure als pobles si alhora s'està ben connectat amb les ciutats és una

gran oportunitat. Les segones residències poden esdevenir primeres per a molta gent. I tot això ajuda que el talent, i ben especialment el talent jove, es quedi al territori abans i després d'estudiar. Conseqüentment aquest fet té efectes immediats en alguns casos i de mitjà termini en altres, però sense dubte ajuda a lluitar contra el despoblament, a viure molt més connectats amb la natura, reduint la despesa energètica i la petjada ambiental, reforçant els nuclis familiars (algun altre dia parlarem també del model familiar i de la nostra gent gran, tractada amb especial virulència per aquesta crisi, i en la qual sense dubte l'element territorial hi té molt a dir), etc.

Però per tal que tot això sigui una realitat: des del treball en remot bona part de la setmana, el fet de retindre el talent al territori, la lluita contra el despoblament... hi ha dos factors claus i determinants, i entre aquests dos: les xarxes de comunicacions entre les persones i les de telecomunicacions de la informació. En efecte, sense un sistema de transport propi del segle XXI i la connectivitat tecnològica, tot això no tindrà recorregut. Aquí hi ha novament una gran oportunitat per a les Terres de l'Ebre, i per al conjunt de Catalunya en termes generals. Si som capaços de

Xavier Forcadell i Esteller
doctor en dret
@xavforcadell
www.xavierforcadell.cat

prioritzar, d'anar tots els agents socials, econòmics i polítics a l'una, reivindicant unes comunicacions de les Terres de l'Ebre amb la xarxa de ciutats i municipis capçalera de comarca del país en termes competitius en economia i temps, i unes connexions digitals pròpies del segle XXI, l'equilibri de Catalunya i del nostre territori començarà a esdevenir. I amb aquest, vindran moltes més oportunitats en cadena en clau laboral i econòmica. Del contrari, tindrem el de sempre, i cada vegada serà pitjor en el context en el qual estem parlant. Si és cert que de les crisis se n'aprèn, aquest cop aprendre aquestes lliçons i actuar estratègicament esdevé fonamental per al futur de les nostres Terres de l'Ebre.